

КІНЕЦЬ РЕФОРМИ:
КОРУПЦІОНЕРИ,
СПІТЬ СПОКІЙНО!

стор 2

ТЕМНІ
СПРАВИ
ГОНТАРЕВОЇ

стор 3

ДЕРЖАВА МАЄ
ДОПОМАГАТИ СЕЛЯНАМ
ЗАРОБЛЯТИ НА СВОЇЙ ЗЕМЛІ

стор 7

Газотранспортна система України була і залишається найбільш ласим шматком економіки нашої держави. Надто в часи, коли індустриальні потужності країни дедалі знижуються, і вітчизняні олігархи гарячково шукають іще активів, які б можна було приватизувати за копійки та викачати з них ще кілька «халявних» мільярдів.

ГТС УКРАЇНИ: ТІНЬ ПРИВАТИЗАЦІЇ

При цьому питання приватизації газотранспортної мережі пройшло непоміченим вітчизняною пресою та експертною публікою. Одна тільки Юлія Тимошенко акцентувала увагу громадськості на дуже дивному початку цього процесу, який швидше нагадує передпродажну підготовку, і зробила відповідну заяву.

В інформаційній царині ГТС являє собою «білу пляму» для вітчизняної аналітики. Тому, перш ніж розбирати питання власне приватизації, побіжно ознайомимось із тим, що ж збираються продати просто у нас під носом.

ЦІНА ПИТАННЯ

У 2014 році голова правління НАК «Нафтогаз» Андрій Коболев, коментуючи питання оціночної вартості української ГТС, назвав суму в 23–35 млрд дол. Ця оцінка є заниженою в кілька разів навіть за орієнтовними прикидками. Достатньо порівняти, наприклад, з оцінкою Людмили Симонової з Інституту оцінки США, яка говорила про

мінімальну вартість у 61 млрд дол. (за методикою дохід/витрати). Юлія Тимошенко назвала приблизну вартість української ГТС в 300 млрд дол.

Насправді існує дві основні методики для оцінки вартості ГТС — і оцінка дохід/витрати є найпростішою. А базовою є так звана «заміщувальна» методика, тобто ГТС оцінюється за вартістю побудови аналогічної газотранспортної мережі без урахування експлуатаційних витрат.

Приблизна вартість 1 км трубопроводу — 10,1 млн дол. (це усереднена оцінка, що включає тільки прямі капіталовкладення, без врахування особливостей безпосередньої прокладки).

Довжина української магістральної ГТС — 22,2 тис. км, відповідно вартість побудови нового аналогічного газопроводу становить 224,22 млрд дол. Ця оцінка не включає в себе ані компресорних станцій, ані цехів, ані ПСГ (підземних сховищ газу. — Прим. ред.) — тільки трубу.

Вартість капітальної модернізації однієї компресорної станції (технічно

дорівнює побудові нової) становить 1,817 млрд грн (72,68 млн дол. за тодішнім курсом) — у таку суму обійшлась модернізація компресорної станції «Бар» у 2015 р. німецькою фірмою Ferrostaal Industrieanlagen GmbH. В Україні 72 таких станції, отже, до оцінки слід додати іще 5 млрд 232 тис. дол. (72 x 72,68 млн дол).

Вартість побудови нового компресорного цеху становить 342 млн грн (13 млн дол.) — стільки коштувало спорудження нового компресорного цеху на станції «Опари» на Львівщині. В Україні 110 таких цехів, отже, до оцінки слід додати ще 1 млрд 430 млн дол.

Вартість ПСГ оцінити складно, тому що наші газосховища є унікальними як за їхнім розташуванням, так і місткістю. Однак ми можемо зробити приблизну оцінку. В 2011 році Литва планувала побудувати Сідерайське газосховище на 500 млн куб. м. Приблизна вартість власне побудови становила 170 млн євро (211 млн дол.) і 140 млн євро (174 млн дол.) — обслуговуючих потужностей.

Це дає нам сумарну вартість 385 млн дол. за 500 млн куб. м газу. Пропорційно вартість українських ПСГ обсягом 31 млрд куб. м газу повинна бути як мінімум 24 млрд дол.

Щорічні капітальні інвестиції та поточні витрати на ремонт і обслуговування ГТС становлять приблизно 4 млрд 100 млн грн. Крім того, на реконструкцію компресорних станцій необхідно 1,435 млрд дол., на модернізацію лінійної частини газопроводів — 616 млн дол., на експлуатацію підземних сховищ газу — 455,3 млн дол. Таким чином, сумарно витрати становитимуть 2 млрд 663 млн дол. Підсумовуючи, отримуємо, що приблизна вартість української ГТС по «заміщувальній» методиці повинна складати 250 млрд дол.

Сюди також треба додати інфраструктуру — тобто захисні споруди, капітальне будівництво, шляхи, газорозподільчі та газоперекачувальні агрегати.

(Закінчення на стор. 4–5)

ВСЕУКРАЇНСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

НАША АДРЕСА В ІНТЕРНЕТІ: GAZETA.VV.COM

Рекомендована ціна
3 грн 50 коп.

За ким дзвонить Бубенчик?

Минулого тижня правоохоронці затримали активіста Майдану, Народного героя України, екс-добровольця Івана Бубенчика за підозрою у вбивстві бійців спецпідрозділу «Беркут». Нагадаємо, що в лютому 2016-го в інтерв'ю виданню Bird in Flight Бубенчик розповів про те, що 20 лютого 2014 року на вулиці Інститутській він застрелив двох спецпризначенців.

Цей арешт викликав бурхливу реакцію в суспільстві. Не хочеться говорити про морально-етичний бік цієї справи: абсолютно незрозуміло, як ставитися до того, що сталося. Але арешт Бубенчика в 2018 році вкрай дивує.

Два роки тому керівник департаменту спецрозслідувань ГПУ Сергій Горбатюк, коментуючи інтерв'ю активіста, заявив, що, мовляв, у зв'язку із законом про амністію майданівцям не можна оголошувати підозри. Якщо він був не правий, то у справу відразу ж мав би втрутитися генпрокурор — надто делікатна ця тема. Якщо ж він мав рацію, то що відбувається зараз? Відповідь на це запитання знайти дуже непросто.

Минулого тижня прокурор департаменту спецрозслідувань ГПУ Олексій Донський ще більше шокував громадськість. Він зазначив, що закон про амністію учасників Революції Гідності не може бути застосований до Івана Бубенчика, оскільки він не касовує 115 статтю Кримінального кодексу (умисне вбивство), яку й інкримінують підозрюваному. Також прокурор запевнив, що цей закон є нікчемним, «оскільки прописаний так, що суперечить Кримінальному процесуальному кодексу, в якому йдеться про те, що будь-який закон, який не відповідає порядку, прописаному в КПК, не може бути застосований».

І тут нарешті в справу втрутився генпрокурор Юрій Луценко. Через добу після арешту активіста він заявив, що вважає неправильною кваліфікацію справи й змінює групу прокурорів. До слова, Горбатюк із такими рішеннями категорично не погоджується. Він зазначив, що заміна прокурорів не відповідає вимогам КПК. Крім того, у справі є ознаки втручання в досудове слідство.

Однак Бубенчику підозру змінили — зі ст. 115 КК (умисне вбивство) на ст. 348 КК (посягання на життя співробітника правоохоронних органів) і частину першу ст. 263 КК (незаконне поводження зі зброєю). Що це все означає? Та чому в одному й тому самому відомстві прокурори не можуть домовитися між собою?

Чим би не завершилася ця історія, почалася вона не просто так. Справа Бубенчика — це свого роду передвиборна технологія, за допомогою якої можна задобрювати-заликувати різні групи населення. Для початку це сигнал радикалам, що закон один для всіх. Серйозно? Далі це реверанс на адресу антимайданівців, яким показують свою версію «злочину й кари». Ще це своєрідний привіт правоохоронцям. Крім того, це страхуюче послання майданівцям і всім простим людям, які гіпотетично можуть долучитися до можливих протестів. Хтозна, наскільки чесними будуть вибори? А тут ще й закон про амністію назвали нікчемним. Продовження точно буде.

Микола БИКОВ

Скандал, що розгорівся навколо спеціального антикорупційного прокурора Назара Холодницького, призвів до стану ступору. НАБУ і ГПУ, які раніше воювали одне проти одного, несподівано об'єдналися для викриття голови САП. Немає вічних союзників і вічних ворогів — є вічні інтереси? Що відбувається в середовищі младоантикорупціонерів? З реформою покінчено? Вибори стартували? Питань виникає занадто багато.

Генеральний прокурор Юрій Луценко попросив Кваліфікаційно-дисциплінарну комісію прокурорів (КДКП) розглянути питання про зняття з посади керівника Спеціальної антикорупційної прокуратури Назара Холодницького. І КДКП зі свого боку ухвалила рішення відкрити дисциплінарне провадження.

За інформацією ЗМІ, Холодницькому інкримінують зловживання службовим становищем і тиск на посадових осіб заради прийняття потрібного йому рішення. А ще підбурювання свідка до надавання неправдивих свідчень і попередження про обшуки тих, у кого вони, відповідно, мали проводитися.

Це дуже серйозні звинувачення. Тому, звісно, справа вимагає ретельного розслідування. Але в цій ситуації нелегко вірити якійсь одній стороні — всі себе дискредитували більш ніж достатньо. Але навіть якщо Холодницький піде у відставку (або ж його «підуть»), то нічого за фактом не зміниться.

Насправді бомба уповільненої дії була закладена ще на етапі створення САП. Згідно із законодавством, керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури підпорядкований безпосередньо генпрокурору і є його заступником. Ось який ланцюжок складається: голова ГПУ, якого призначає президент, є начальником керівника САП, яка у зв'язці із незалежним НАБУ розслідує корупцію на вищих щаблях влади. І де ж незалежність? А отже, хто б не зайняв крісло Холод-

ницького, він обов'язково стикнеться з тією самою проблемою. Ну або буде максимумом поступливим.

До речі, керівник НАБУ Артем Ситник напрочуд швидко знайшов спільну мову з головою ГПУ Юрієм Луценком. Усі пам'ятають феєричні скандали, які час від часу виникали між двома відомствами. А зараз така тісна співпраця...

Тим часом знову запущений процес вибору аудитора НАБУ. Ця історія така сама довга й болісна, як і створення Вищого антикорупційного суду.

«В антикорупційному комітеті БПП, «НФ» і екс-регіонали запустили про-

**КІНЕЦЬ РЕФОРМИ:
корупціонери,
спіть спокійно!**

цес призначення аудитора НАБУ. З огляду на кількатижневе збирання документів вони планують затвердити свого аудитора вже в травні. Це означає, що самий «аудит» швиденько «проведуть» влітку і тоді ж спробують тихенько (поки всі у відпустках) викинути Ситника...» — так про це на своїй сторінці у «Фейсбуці» розповів громадський діяч Віталій Шабунін.

Чи вірогідний такий розвиток ситуації? У нашій країні може статися все що завгодно. Тим паче що вже фактично стартувала передвиборча кампанія. До президентських виборів залишився рівно рік, до парламентських — півтора. І тут не повинно бути жодних несподіванок. А що як НАБУ боляче вкусить когось наближеного до влади? Раптом що — вибір нових керівників-антикорупціонерів може тривати вічність. Ну і, нарешті, в цій тісній зв'язці антикорупційний суд просто не встигне запрацювати

розслідувань ГПУ, відділ Генпрокуратури з розслідування корупційних кримінальних правопорушень, вчинених суддями, Головне управління з питань боротьби з корупцією та юридичними злочинами СБУ, Департамент внутрішньої безпеки МВС. Чимало, правда ж?

Ось тільки результатів ми не бачимо. Так, були гучні арешти на камеру, суди з обрання запобіжного заходу... Але ви можете назвати ім'я хоча б одного представника колишньої або нинішньої влади, який би отримав строк за свої діяння? Велика риба завжди пливе геть.

Разом із тим, за даними Українського інституту аналізу та менеджменту політики, в період з 2015-го по 2017 рік видатки держбюджету на нові антикорупційні органи склали 2,9 млрд грн. На цей рік закладено ще 2,2 млрд грн... Це солідна сума. Водночас за результатами розслі-

ДО ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРІВ ЗАЛИШИВСЯ РІВНО РІК, ДО ПАРЛАМЕНТСЬКИХ — ПІВТОРА. І ТУТ НЕ ПОВИННО БУТИ ЖОДНИХ НЕСПОДІВАНОК. А ЩО ЯК НАБУ БОЛЯЧЕ ВКУСИТЬ КОГОСЬ НАБЛИЖЕНОГО ДО ВЛАДИ? РАПТОМ ЩО — ВИБІР НОВИХ КЕРІВНИКІВ-АНТИКОРУПЦІОНЕРІВ МОЖЕ ТРИВАТИ ВІЧНІСТЬ. НУ І, НАРЕШТІ, ТОЙ ЖЕ АНТИКОРУПЦІЙНИЙ СУД ПРОСТО НЕ ВСТИГНЕ ЗАПРАЦЮВАТИ ДО ВИБОРІВ

до виборів. Так що, в принципі, все безпечно.

Безумовно, страшенно набридли ці скандали в режимі нон-стоп. По суті, крім них більше нічого й немає. Порахуйте лише, скільки різних органів і департаментів у нас у країні борються або раніше боролися з корупцією. 3-поміж нових: Національне антикорупційне бюро, Спеціалізована антикорупційна прокуратура, Національна рада з питань антикорупційної політики, Національне агентство з питань запобігання корупції, Державне бюро розслідувань. Плюс старі: Генеральна прокуратура, Генеральна інспекція внутрішніх

дувань НАБУ відшкодувало державі збитки на суму 250 млн грн, а також запобігло розкраданню майже 2 млрд грн. Склавши ці дві суми, ми зрозуміємо, що Нацбюро все одно збиткове.

Грошей немає, вироків немає. Є лише скандали: причому чим менше часу залишатиметься до виборів, тим гучнішими вони будуть. Реформа провалилася. І це сумно. Але комусь радісно. Напевно, дивлячись на те, що відбувається, корупціонери поволі сьорбають шампанське з келихів. Вони можуть спати спокійно.

Яна ДЖУНГАРОВА

Темні справи Гонтаревої

Довгограючий серіал під назвою «Звільнити Гонтареву» завершився на велику втіху його головної героїні. Адже Рада відправила «мабуть, одного з найкращих банкірів світу», за версією Порошенка, у відставку, а не за грати. І це попри те, що на посту голови Нацбанку вона скоїла достатньо правопорушень, щоб її діяльність розслідували Генпрокуратура та НАБУ.

Гонтарева, яка доклала максимум зусиль для знищення української банківської системи й обвалу гривні, перед голосуванням парламенту за її відставку з посади керівника нацрегулятора зволіла відзвітувати про свою діяльність. Без тіні сумніву вона заявила: «Я прийшла в НБУ для проведення реформ. Коли всі необхідні для української економіки й фінансової системи реформи були здійснені, я визнала свою місію повністю виконаною й у квітні минулого року подала президенту заяву про відставку за власним бажанням. З 11 травня 2017 року я вже не працюю в Національному банку».

До свого активу вона занесла забезпечення макроекономічної стабільності, старт нової монетарної політики інфляційного таргетування, зростання золотовалютних резервів завдяки співпраці з МВФ та іншими міжнародними кредиторами, очищення банківської системи від неплатоспроможних банків і повну трансформацію Нацбанку.

Заслухавши Гонтареву, Рада проголосувала за відставку з м'яким формулюванням: «виникнення обставин, які виключають можливість бути головою НБУ» (п. 10 ст. 18 закону про НБУ). Хоча причиною звільнення повинна б стати як мінімум «втрата бездоганної ділової репутації».

КОНТЕКСТ

«Досягнення» голови НБУ в банківській сфері

Згідно з даними Асоціації захисту банків, за період роботи Валерії Гонтаревої на посаді голови НБУ 89 банків були виведені з ринку. Втрати бізнесу та громадян становили близько 550 млрд грн.

Кількість вкладників, які змушені були забирати депозити через Фонд гарантування вкладів фізосіб, склала понад 1,6 млн, а навантаження на Фонд збільшилося до 80,3 млрд грн виплачених коштів тільки за 2016 рік.

Закриття банків призвело до масових протестів вкладників і падіння довіри до банківської системи.

106 тис. працівників банків були звільнені у зв'язку із закриттям фінустанов.

Гонтарева на посаді керівника Нацбанку неодноразово порушувала закон. Так, згідно зі ст. 99 Конституції України, забезпечення стабільності національної грошової одиниці є головною функцією регулятора. І хоча вона невтомно повторювала, що НБУ жодної відповідальності за девальвацію не несе, Основний Закон стверджує зворотне. Отже, те, що вона обвалила гривню і свідомо йшла від стабільного курсу, є правопорушенням, яке може бути кваліфіковане як тяжкий злочин згідно з ч. 2 ст. 364 ККУ «Зловживання владою або службовим становищем».

Їй також інкримінують торгівлю облігаціями внутрішньої державної позики через афілійовані банки, а також невмотивоване закриття комерційних фінустанов, що призвело до втрати громадянами банківських вкладів. Предметом розслідування правоохоронних органів також можуть стати й факти рефінансування низки банків.

Крім того, за Гонтареву тягнеться солідний корупційний шлейф, особливу пікантність якому додає можливість причетності до виведення в офшори грошей Януковича через компанію, співвласницею якої вона була до того, як очолила НБУ.

Народні депутати від «Батьківщини» та представ-

ники інших фракцій неодноразово вимагали створити тимчасову слідчу комісію для розслідування діяльності Гонтаревої на посаді голови Нацбанку. Та комісія так і не була створена. Генпрокуратура також починала вивчення матеріалів за окремими епізодами її роботи. Однак чіткої відповіді ми досі не маємо, незважаючи на резонанс у міжнародному співтоваристві після опублікування розслідування Al Jazeera.

Імовірно, в разі якщо політична парасолька президента над Гонтаревою закрийся, антикорупційні органи виявлять ще багато чого цікавого в її діяльності. А поки що складається враження, що Гонтарева — мабуть, єдиний очільник нацрегулятора, якого так одноставно вимагали відправити у відставку депутати, банкіри, вкладники і суспільство, — насолоджуватиметься свободою й далі. Тому що в Україні персональну відповідальність за свої діяння чиновники найвищого рангу не несуть.

А країна? На їхню думку, країна все стерпить. Поки народ України нарешті не згадає, що саме він є головним роботодавцем, і не вимагатиме від чиновників не порожніх звітів у парламенті, а реальної відповіді за свої діяння.

Аріна МАРТОВА

Криве дзеркало середньострокового планування

Наша країна поступово перетворюється на королівство кривих дзеркал. І головною призмою, яка спотворює реальність, є прагнення українців інтегруватися в Європу. Влада намагається вести подвійну гру: створювати видимість дій для світових партнерів і паралельно виправдовуватися перед населенням за так звані реформи, залишаючи для себе коханих корупційні лазівки. Тому не дивно, що навіть найбільш правильні ініціативи, після того як їх торкнеться українська влада, постають у спотвореному, частіше убогому, вигляді. Не стала винятком і спроба переходу на середньострокове бюджетне планування.

Всього рік тому прем'єр-міністр Гройсман гучно заявив про те, що Кабмін вперше за всю історію незалежності країни затвердив Постанову «Про основні напрями бюджетної політики на 2018–2020 роки», яку ще називають бюджетною резолюцією. А сьогодні експерти сходяться в тому, що резолюція як основоположний бюджетний документ при складанні головного кошторису країни не дотримується, що перетворює її на звичайний папірець.

Президент Українського аналітичного центру Олександр ОХРИМЕНКО впевнений, що невиконання бюджетної резолюції та держбюджету свідчить про неефективне управління коштами платників податків.

«За недотримання документа, який має лягти в основу держбюджету, не вимагають відповіді ні в прем'єра, ні в міністрів фінансів і економічного розвитку. А безвідповідальність породжує ще більше бажання штампувати папірці, які не мають нічого спільного з реальністю», — констатував він у коментарі «ВВ».

Те, що бюджетна резолюція завдяки Мінфіну перетворилася на фікцію, мабуть, міністра фінансів Олександра Данилюка не бентежить. І вже в березні цього року він анонсував початок роботи його відомства над оновленим документом на 2019–2021 роки, пообіцявши прописати моделі оподаткування на виведений капітал і відпрацювати скорочення державних витрат.

Також він висловив сподівання, що в червні парламент розгляне ініціативи Кабміну, викладені в бюджетній резолюції. Схоже, Данилюк «призабув», що, згідно із законодавством, крайній термін подання бюджетної резолюції урядом до парламенту спливає минулого тижня. (У 2017 році Верховна Рада лише як виняток проголосувала за перенесення термінів подання документа до 15 червня.) Тому відсутність сьогодні під парламентським куполом проекту постанови «Про основні напрями бюджетної політики» у визначені законом строки зайвий раз доводить позицію уряду: мовляв, закон нам не писаний.

Голова Комітету економістів України Андрій НОВАК вважає, що чинна влада насправді не прагне переходу на середньострокове бюджетне планування.

«Наприклад, у ЄС приймають бюджет відразу на сім років. У нас же резолюція затверджується на три роки, а держбюджет — всього на рік. Тому глави Кабміну на бюджетування дивляться лише з точки зору терміну своєї роботи, який у середньому становить півтора року. Інтереси держави у них не в пріоритеті. На першому місці у них особисті інтереси, які вони намагаються реалізувати в однорічних бюджетах. Саме тому в нас держбюджет — це набір лобістських інтересів, за винятком хіба що соціальних статей», — розповів він «ВВ».

Експерт упевнений, що бюджетування на 3–5 років абсолютно реалістичне для України. Однак під час укладання середньострокових головних кошторисів країни слід закладати процентну формулу співвідношення статей витрат і доходів. Тобто незалежно від того, яка сума збереться в скарбниці, у видатковій частині документа статті визначаються у відсотках. Наприклад, 10% обов'язково мають піти на оборону та нацбезпеку, 7% — на освіту, 15% — на соціальні статті і т. д.

«За такого підходу практично повністю унеможливується ручне управління держскарбницею, а також зникає корупційна складова. Один раз закладаються формули, і країна за ними живе кілька років», — пояснює він.

Андрій Новак упевнений, що Україна рано чи пізно побачить не піар-акції уряду, а реальне середньострокове планування бюджету, в якому не буде місця лобі. І є всього два шляхи: або змінити політичну еліту на президентських і парламентських виборах у 2019 році, або, якщо цього не вдасться зробити, чекати, коли ЄС, МВФ і НАТО змусять рухатися нашу владу малими кроками в правильному напрямку. Але скільки ж ми втрачимо, якщо підемо довшим шляхом?!

Антоніна МІРОШНИЧЕНКО

ТЕ, ЩО ГОНТАРЕВА ОБВАЛИЛА ГРИВНЮ І СВІДОМО ЙШЛА ВІД СТАБІЛЬНОГО КУРСУ, Є ПРАВОПОРУШЕННЯМ, ЯКЕ МОЖЕ БУТИ КВАЛІФІКОВАНЕ ЯК ТЯЖКИЙ ЗЛОЧИН ЗГІДНО З Ч. 2 СТ. 364 ККУ «ЗЛОВЖИВАННЯ ВЛАДОЮ АБО СЛУЖБОВИМ СТАНОВИЩЕМ»

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Також українська ГТС є прибутковим активом і має дуже великий потенціал розвитку, що збільшує реальну ціну як мінімум на третину. Тобто реалістична оцінка вартості української ГТС буде дуже близькою (або навіть перевищуватиме) до озвученої Юлією Тимошенко. І вже точно вона буде набагато вищою, ніж та, про яку повідомив Андрій Коболев, — як мінімум у десять (!) разів.

А нам добре відомо, що якщо називаються такі низькі ціни, то на актив уже є покупець, який готовий його викупити за «спеціальною» ціною. Україна уже знає такі випадки. Наприклад, коли флагман українського зв'язку «Укртелеком» задешево був проданий фінансовому консорціуму ЕРІС, а потім виявилось, що за ним стояли інтереси СКМ Ріната Ахметова, який у підсумку й отримав 92,79% акцій «Укртелекому». На сьогодні «ефективне європейське керування» обернулось фактичним банкрутством корпорації, з якої були викачані всі інвестиції та прибуткові основні фонди, і тепер вона знову повернута державі — але обірана і практично без перспективи реанімації та виходу на доприватизаційні потужності.

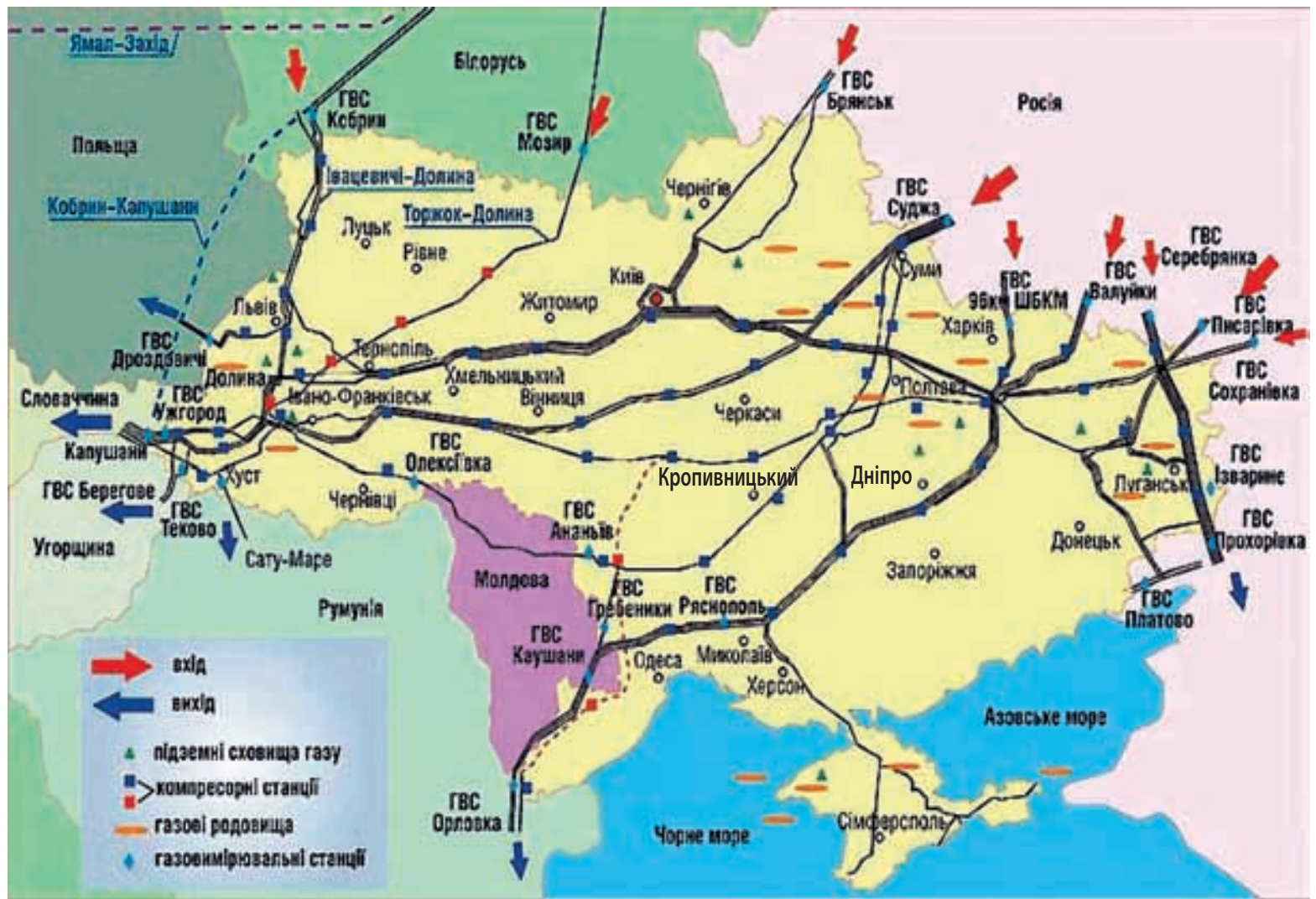
Але якщо «Укртелеком» все-таки стратегічним активом не є — його функції на себе можуть перебрати численні мобільні оператори, то ГТС замінити немає чим. А побудову нового такого ж газопроводу Україна не подумала. Отже, ми повинні за всяку ціну не допустити подібної «європейської» приватизації, з-за якої потім визирне якесь дуже знайоме нам обличчя. Тим паче, що це далеко не перша спроба.

СХЕМИ ТА ЗАКУЛІСНІ ДОМОВЛЕНОСТІ

До такого активу, як ГТС, завжди були прикуті жадібні погляди. Єдина причина, чому приватизація завжди блокувалась, — газовий бізнес із часів Леоніда Кучми був президентським бізнесом, і абикого туди не допускали. Тільки своїм.

Саме тому історія приватизації починається тільки з 2002 року, коли Путін запропонував Кучмі створити міжнародний консорціум по управлінню ГТС. Спочатку він був тристороннім — Росія

ГТС України: тінь приватизації

(В. Путін), Україна (Л. Кучма) та Німеччина (Г. Шрьодер). Однак на момент заснування в 2003 році ТОВ «Міжнародний консорціум з управління ГТС України» німецька сторона дивним чином «зникла», і залишилися тільки два партнери — «Нафтогаз» і «Газпром», а в установчих документах з'явився пункт про об'єднання двох газових монополістів в одну транснаціональну корпорацію — якій і передавався повний контроль над українською газотранспортною мережею. Результатом цієї «економічної спецоперації» був би цілковитий перехід всієї газової галузі країни до російських рук.

Про це, що цікаво, тоді говорила тільки все та ж Юлія Тимошенко. Як ми побачимо далі, схема виведення ГТС з української власності відтоді не сильно змінилась.

Помаранчева революція змусила цю загрозу тимчасово відступити, тим паче, що активна позиція Тимошенко та її намагання реорганізува-

ДОВІДКА «ВВ»

Газотранспортна система України — одна з найбільших у світі. Її протяжність — 37 тис. км трубопроводів, із яких магістральна частина (тобто та, якою йдуть основні обсяги газу) — 22,2 тис. км, а газопроводи-гілки (так звані відводи) — 14,8 тис. км.

Пропускна здатність становить 288 млрд куб. м на рік (вхід) та 178,5 млрд куб. м на рік (вихід). Із них на європейському напрямку — 142,5 млрд куб. м на рік.

До газотранспортної системи також входять 72 компресорні станції, 110 компресорних цехів та 702 компресорних агрегати.

Окремо слід сказати про підземні газосховища. Їх в Україні аж 13 загальною місткістю 31 млрд куб. м.

І нарешті, до ГТС також входять 1437 газорозподільних станцій.

ти «Нафтогаз» дуже шкодили планам приватизації ГТС (за що вона навіть отримала «не чіпай моїх хлопців» від Віктора Ющенка). Вони, втім, були реанімовані вже наприкінці 2005 року, коли за договором Єханурова-Івченка на ринок зайшла фірма «РосУкрЕнерго», яка швидко перетворилась на запланований Путіним «консорціум», який повністю контролював весь газовий ри-

нок України, і в 2006-му знову розпочалась передприватизаційна підготовка (що цікаво, вона почалась одразу після приходу до влади уряду Януковича 4 серпня 2006 року).

Та 6 лютого 2007-го Юлії Тимошенко вдалося добитися прийняття закону про заборону приватизації ГТС. Достатньо подивитись на різку реакцію «Газпрома», щоб переконатись — закон Тимошенко дуже вчасно вдарив по руках тодішнього уряду. Заодно це демонструє рівень «економічного націоналізму», який багато хто досі приписує Януковичу, мовляв, він не був маріонеткою російського президента. Як бачимо, Янукович завжди після приходу до влади тут же починав виконувати команди Кремля, які вели до економічного закабалення

України — це стосується і рішень про приватизацію, і Харківських угод, і навіть фактичного скасування закону Юлії Тимошенко про заборону приватизації в 2013 році.

Мало кому відомо, але закон Тимошенко про заборону приватизації ГТС зараз є чинним (і цим заспокоюють людей, мовляв, труба залишиться у державній власності, ми просто делегуємо повноваження — так говорить, наприклад, В. Кістюн), але його норми... не діють. Спеціально зупинимось на цьому моменті, бо він надзвичайно важливий.

Законом Тимошенко до ст. 7 закону «Про трубопровідний транспорт» вносились два пункти — 2 та 3, які прямо забороняють приватизацію через процедури реорганізації та банкрутства підприємств трубопровідного транспорту.

А тепер давайте зазирнемо в закон, прийнятий 22 грудня 2011 року, точніше, в його ст. 5, яка називається «Оскарження рішень у сфері містобудівної діяльності». У цій статті є п. 2, який... виключає частини 2 та 3 ст. 7 закону України про трубопровідний транспорт. І цей закон досі чинний, можете перевірити.

Тому ворота до приватизації ГТС зараз відкриті, причому завдяки «економічному націоналісту» Віктору Януковичу. Він сам цього зробити не встиг, то доробляють його духовні спадкоємці з чинного уряду.

ЗРАЗ МИ СПОСТЕРІГАЄМО ЧЕРГОВУ СПРОБУ ТИХОЮ САПОЮ ВИВЕСТИ ГТС ІЗ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСНОСТІ Й ПРИВАТИЗУВАТИ ЇЇ ЗА «БРОСОВОЮ» ЦІНОЮ.

СХЕМА АНАЛОГІЧНА ДО ТІЄЇ, ЯКА УЖЕ ПРОПОНУВАЛАСЬ ПУТІНИМ У 2002 РОЦІ. СТВОРЮЄТЬСЯ ОКРЕМЕ ПІДПРИЄМСТВО, ЯКЕ «КЕРУВАТИМЕ» ГАЗОТРАНСПОРТНОЮ МЕРЕЖЕЮ, АЛЕ ОСНОВНІ ФОНДИ ЛИШАЮТЬСЯ НА БАЛАНСІ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

У 2014 РОЦІ ГОЛОВА ПРАВЛІННЯ НАК «НАФТОГАЗ» АНДРІЙ КОБОЛЄВ, КОМЕНТУЮЧИ ПИТАННЯ ОЦІНОЧНОЇ ВАРТОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ГТС, СКАЗАВ ПРО СУМУ В 23–35 МЛРД ДОЛАРИВ. ЦЯ ОЦІНКА Є ЗНИЖЕНОЮ В КІЛЬКА РАЗІВ НАВІТЬ ЗА ОРІЕНТОВНИМИ ПРИКИДКАМИ. ЮЛІЯ ТИМОШЕНКО НАЗВАЛА ПРИБЛИЗНУ ВАРТІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ГТС У 300 МЛРД ДОЛАРИВ

Окремо слід зупинитись на ще одному важливому факті. В Мережі вже лунають закиди, що в 2009 році Юлія Тимошенко теж пропонувала створити міжнародний консорціум із транзиту газу. Деталіями, звісно, ніхто не цікавився, а ми поцікавимося.

Виявляється, консорціум Тимошенко... не передбачав не тільки передачу ГТС, а й управління нею. Він стосувався розширення потужностей транзиту, якщо більш точно — реконструкції газогонів Іванцевичі—Долина та Торжок—Долина, і будівництва додаткової гілки газопроводу Ужгород—Богородчани. Це давало Україні додаткову потужність у 30 млрд кубів газу, і саме для цього утворювалось додаткове підприємство з паритетною участю «Нафтогазу» і «Газпрома». Від цього проекту відмовилась сама Росія, коли зрозуміла, що у підсумковому договорі не буде лазівки для переходу до приватизації ГТС.

Зараз ми спостерігаємо чергову спробу тихою сапою вивести ГТС із державної власності і приватизувати її за «бросовою» ціною. Схема аналогічна до тієї, яка уже пропонувалась Путіним у 2002 році. Створюється окреме підприємство, яке «керуватиме» газотранспортною мережею, але основні фонди лишаються на балансі української держави. Це створює ідеальні умови для банкрутства українських трубопровідних підприємств — тому що чистий прибуток отримуватиме стороння фірма, а всі витрати ляжуть на бюджет і компенсувати їх буде нічим. А це, на секундочку, гарантованих 3 млрд дол. щорічно.

Якщо Україна втратить цей прибуток хоча б наполовину (а планується продати 49% акцій нового «транспортного підприємства»), це призведе не лише до додаткових 5 млрд грн видатків з бюджету (це мінімальна оцінка), а й до подальшої девальвації

гривні, оскільки дохідна частина бюджету зменшиться на 24,9 млрд грн.

Далі — більше. Якщо покопатись у тому, як підбирались кандидати на управління ГТС, то агентом підбору кандидатів виступає Rothschild S.p.A. А це італійська гілка тієї самої фірми Rotschild & Co., яка начебто керує «сліпим трастом» чинного президента. Більше того, це інвестиційна компанія, тобто вона насправді може грати ту саму роль, яку зіграла компанія EPIC у приватизації «Укртелекому» (недарма цей приклад згадувався вище).

А якщо уважно продивитись сам список, то там знайдеться фірма Eustream із Словаччини. Саме її називає В. Кістіон як одного із головних претендентів на 49% акцій. Так от ця фірма... має із «Газпромом» договір на транзит газу до 2050 р. і є його довіреним партнером. Знаючи «Газпром», «партнерство» може означати спільну власність — а це якраз та сама лазівка, через яку «Газпром» цілком зможе легко і просто приватизувати українську транзитну систему.

О, звичайно, там є й інші фірми, які претендують на управління ГТС, але приклад «Укртелекому» нам диктує: якщо дозволити приватизацію, особливо в умовах медійної тиші та непрозорих тінювих домовленостей, то кінцевим бенефіціаром виявиться якщо не прямо Росія, то хтось із наших місцевих скоробагачків, що часто є одним і тим самим.

А ставки тут великі, тому що потенціал української ГТС чималий. Давайте побіжно оцінимо, як можна вигідно ним скористатись.

ТРАНЗИТНИЙ ПРОРИВ

У якості заголовку цього підрозділу взятий відповідний розділ програми «Український прорив», написаної Тимошенко в 2007 році. І не випадково, тому що якщо газотранспорт-

на система залишиться у власності України, це відкриває величезні можливості.

Найбільш перспективним напрямком є проект «Каспійський басейн». Цей магістральний трубопровід був запланований ще 10 років тому, але постійно упирився в будівництво великих обсягів трубопроводу через Грузію та Чорне море. Включення в нього України дозволить значно знизити вартість цього проекту і заповнити українську трубу передньоазійським газом. Також це означає прямий доступ до туркменського газу, і на це може легко пристати Туркменістан, який зараз повністю залежить від російського транзиту.

Другим перспективним варіантом є вихід на балканський ринок — Румунію, Болгарію, Туреччину і Грецію. Для цього необхідно розгорнути газовидобуток на українському шельфі (біля о. Зміїний), що різко збільшить видобувні потужності України і зробить її повністю енергетично незалежною.

До того ж, якщо добудувати гілку до Трансанатолійського газопроводу TANAP (він тільки будується), можна відкрити шлях в Європу для азербайджанського газу. В нинішньому проекті цей шлях дуже обмежений, тому що вимагає окремого Трансадриатичного газопроводу, а за допомогою української ГТС і конектора через Румунію та Болгарію дорога значно скоротиться, буде дешевшою і відкриватиме ширший ринок.

Це лише два можливих проекти, які уже можуть забезпечити не тільки заповнюваність української труби, а й високі прибутки, і ми ще можемо встигнути застрибнути у цей потяг. Або ми можемо знову спробувати «зіграти в орлянку тінювої приватизації», але тоді із транзитним статусом України слід попрощатись уже сьогодні.

В'ячеслав ІЛЬЧЕНКО

Наша держава спроможна інвестувати у власну газотранспортну систему

«Батьківщина» вимагає припинити будь-які махінації з газотранспортною системою України. Про це заявила лідер фракції Юлія Тимошенко.

«У нас на очах розгортається не просто мегакорупційний сюжет, а велика авантюра, афера, спрямована проти України», — зазначила вона.

За словами політика, фракція «Батьківщина» зареєструвала законопроект №8107, який забороняє передавання в управління, концесію та акціонування ГТС України.

«Якісь незнані у світі компанії, за якими стоять невідомі корупціонери, за допомогою вищих керівників держави зараз хочуть безкоштовно взяти в так зване управління нашу ГТС, яка вартує 300 млрд дол. — це трирічний ВВП України! Наша ГТС приносить щоріч-

ливості для цього (72 газоперекачувальні станції, 702 станції, які можуть піднімати газ на поверхню). Ми маємо унікальні потужності для його зберігання, наші зовнішньоекономічні партнери працюють зараз над тим, щоб мінімізувати «Північний потік – 2» та «Південний потік». Якщо є хоч одна компанія, яка має аналогічний ресурс, — ми готові з нею розмовляти», — зауважив Сергій Соболев.

За словами парламентаря, Україна має попередні контракти з найбільшими світовими компаніями на видобуток сланцевого газу за технологією Shell.

«Ми мали попередні контракти, які поки що при-

«НАША ГТС ПРИНОСИТЬ ЩОРІЧНО ДО ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ З МЛРД ДОЛАРИВ ДОХОДІВ — ЦЕ СУМА ВСІХ ВИДАТКІВ НА НАЦІОНАЛЬНУ ОБОРОНУ АБО ТРЕТИНА ВИДАТКІВ НА ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ» — ЮЛІЯ ТИМОШЕНКО

но до державного бюджету 3 млрд дол. доходів — це сума всіх видатків на національну оборону або третина видатків на пенсійне забезпечення», — зауважила Юлія Тимошенко.

Вона також повідомила, що заявила про передавання у приватну власність ГТС нібито через необхідність модернізації та реконструкції цього об'єкта — це обман, адже ті компанії, які претендують на ГТС, не беруть жодного зобов'язання щодо реконструкції та модернізації системи.

Лідер «Батьківщини» звернулася до суспільства, всіх патріотів, аналітиків і політологів із проханням включитися в це питання та стати на захист української газотранспортної системи.

Свою чергою заступник керівника фракції «Батьківщина» Сергій Соболев констатував, що станом на сьогодні тільки компанія під назвою «Держава Україна» може інвестувати в нашу газотранспортну систему.

«Наразі немає жодної компанії, яка готова забезпечити потрібний обсяг газу або принаймні контракти з власниками газу, який може додатково прокачуватися українською ГТС», — додав він.

Політик підкреслив, що наша ГТС має потужності для транспортування близько 110 млрд куб. м газу.

«У нас укладений договір на це транспортування, також є технологічні мож-

зупинені, але ми готові вести розмову про їх відновлення. В нас є можливості укласти контракти щодо скрапленого газу. Ви розумієте, кого я представляю? Я тут разом із моїми колегами представляю державу Україна!» — заявив Сергій Соболев.

За словами народного депутата, єдина проблема, яка перешкоджає розвитку та модернізації нашої ГТС, — це менеджмент.

«Але, я думаю, вже за рік-півтора менеджмент нашої компанії, яка називається «Держава Україна», буде змінений, бо, на жаль, поки що він пропонує нам відмовитися від управління своїми активами, створити інші наднаціональні структури, де ми не управлятимемо», — зазначив заступник керівника фракції.

Сергій Соболев переконаний: представляти Україну в питанні модернізації ГТС мають ті, хто розуміє, яким потенціалом ми володіємо.

«Усі закиди щодо того, що Україна не має потужностей, механізмів управління та відповідного технічного оснащення, робляться з метою відчуження ГТС і передавання прибутків державної компанії у приватні руки. У результаті наша держава втратить свої стратегічні геополітичні впливи, від яких залежать подальші відносини України із союзниками в ЄС», — підсумував він.

ПРИБЛИЗНА ВАРТІСТЬ 1 КМ ТРУБОПРОВОДУ — 10,1 МЛН ДОЛАРИВ. А ДОВЖИНА МАГІСТРАЛЬНОГО НАПРЯМКУ УКРАЇНСЬКОЇ ГТС — 22,2 ТИС. КМ. ВІДПОВІДНО ВАРТІСТЬ ПОБУДОВИ НОВОГО АНАЛОГІЧНОГО ГАЗОПРОВОДУ СТАНОВИТЬ 224,22 МЛРД ДОЛАРИВ. ЦЯ ОЦІНКА НЕ ВКЛЮЧАЄ В СЕБЕ АНІ КОМПРЕСОРНИХ СТАНЦІЙ, АНІ ЦЕХІВ, АНІ ПСГ — ТІЛЬКИ ТРУБУ

Минулого тижня парламентський комітет з питань охорони здоров'я більшістю голосів схвалив проект постанови ВР №5642 щодо звернення до Кабміну з вимогою звільнення Уляни Супрун з посади виконувача обов'язків міністра охорони здоров'я і висловив їй недовіру. Як причину нардепи вказали «гостре суспільне напруження, яке виникло у зв'язку зі зривом програми державних закупівель ліків у 2016 році, що має ознаки службової недбалості». Насправді питань до в. о. міністра з кожним днем стає дедалі більше, особливо з огляду на старт «медреформи». Втім, позбутися Супрун непросто. Її призначав уряд, через що й звільнити може тільки Кабмін. І до депутатів точно ніхто не прислухатиметься.

ЗАРАДИ ЗРУЧНОСТІ

14 квітня 2016 року так звана коаліція проголосувала за кандидатуру Володимира Гройсмана на пост прем'єра, а також схвалила склад Кабміну. У той день було призначено шість (!) віце-прем'єрів і сімнадцять міністрів. От тільки Міністерство охорони здоров'я так і не отримало нового керівника. Чому дві найбільші фракції парламенту — БПП і «НФ» — не сторгувалися, невідомо. Ну ось вистачило ж фантазії намалювати аж шість віце-прем'єрів, а тут на одне з ключових відомств не знайшли жодної кандидатури...

Втім, 27 липня 2016 року Кабмін призначив заступника міністра Уляну Супрун виконувачем обов'язків міністра охорони здоров'я. І ось трохи менше двох років вона так і сидить у своєму

же, як інші варяги, які працювали в уряді, ретируватися на свою батьківщину. А нам тут залишиться лише розгрібати наслідки...

ПІД ПОКРОВИТЕЛЬСТВОМ ПРЕМ'ЄРА

Директор Українського інституту аналізу та менеджменту політики Руслан БОРТНИК у коментарі «ВВ» пояснив, чому кандидатуру Супрун не провели через парламент.

«Уляна Супрун непопулярна, та й імідж у неї поганий, тому в парламенті під неї буде важко знайти голоси. З іншого боку, виконувач обов'язків — це не контрактник, а найманець, який не несе ніякої відповідальності за свої непопулярні рішення. Тому президенту і прем'єру, по суті, вигідний такий стан справ», — пояснює політолог.

Бійтеся не протягів, а безвідповідальності

Володимира Гройсмана. Глава Кабміну таким чином перебрав контроль над Міністерством охорони здоров'я. При цьому Гройсман не переймається токсичністю Супрун, адже для нього зв'язки із західними партнерами важливіші за рейтинг, якого він і так не має.

«Будь-який інший міністр не вигідний прем'єрові. Тому і відставка Супрун можлива тільки разом із відставкою самого Гройсмана», — підсумовує політолог.

НЕ НАШКОДЬ?

Уляна Супрун під покровительством прем'єра, попри все, залишається виконувачем обов'язків міністра охо-

медики неодноразово висловлювали побоювання з цього приводу. Під красивою обгорткою нам підсунули бомбу уповільненої дії, яка даватиметься взнаки українцям багато років.

Запропонована владою реформа системи охорони здоров'я є геноцидом української нації і може призвести до істотного зменшення населення України. Про це ще до фінального голосування Верховної Ради попереджала лідер «Батьківщини» Юлія Тимошенко в ефірі NewsOne.

«Медична реформа — один із елементів плану зменшення населення України», — говорила політик.

Вона нагадала, що в Україні, за оцінками ООН, 60% людей перебувають за межею бідності, тому не зможуть оплачувати медичні послуги за європейськими розцінками, адже гарантований державою пакет безоплатної медичної допомоги буде мінімальним.

Також глава фракції «Батьківщина» зазначила, що мета медичної реформи — сконцентрувати кошти на сферу охорони здоров'я в центрі. Таким чином влада намагається позбавити людей доступу до медичних послуг.

«У розвинених країнах є успішно побудовані медичні системи, і не треба винаходити велосипед. Необхідно спочатку в Україні ввести стовідсоткову страхову медицину, коли страховку сплачує роботодавець або держава, а вже потім впроваджувати медичні послуги за світовими цінами», — говорила Юлія Тимошенко.

Політик попередила, що «ми можемо половини населення недорахуватися! Ця «реформа» — геноцид української нації».

Марія АНІНА

ДУМКА ЕКСПЕРТА

Практика керівництва виконувачами обов'язків — спосіб уникнути відповідальності

Віталій ДУДІН,
експерт Центру
соціальних
і трудових
досліджень

«Статус тимчасового виконувача обов'язків не врегульований трудовим законодавством України. Спроба вирішити це питання була зроблена ще за часів Кучми. Наприкінці 1990-х був ухвалений відповідний закон, який, втім, Конституційний суд незабаром визнав недійсним.

Нині ж можна посилатися лише на один документ: нам у спадок залишилося роз'яснення Держкомпраці СРСР «Про порядок оплати тимчасового заступництва». Згідно із цим документом, тимчасовий виконувач обов'язків після двох місяців повинен бути призначений на постійну посаду або піти з неї. Але у випадку з Улянєю Супрун все трохи інакше, оскільки її кандидатуру на пост міністра має затвердити парламент... Тобто знову колізія.

Хоча навіть якщо її звільнять з посади виконувача обов'язків, то, найімовірніше, Супрун залишиться працювати в міністерстві, оскільки вона є ще й заступником міністра охорони здоров'я.

Дивує, чому цю правову колізію ніяк не врегулюють. Притому, що приводів для цього нині стає дедалі більше. Практика керівництва виконувачів обов'язків — нині масове явище. І це в тому числі спосіб уникнути відповідальності.

При цьому в деяких випадках можна ставити питання про визнання нелегітимними деяких рішень тимчасових виконувачів обов'язків. Утім, я не впевнений, що в нинішніх обставинах така ідея могла б знайти підтримку».

«ГЛАВА ДЕРЖАВИ ЗАПРОПОНУВАВ КАНДИДАТУРУ СУПРУН ПІД ТИСКОМ ЗАХІДНИХ ПАРТНЕРІВ, ЯКІ ХОТИЛИ, ЩОБ У НАШУ ЗАКРИТУ І КОРУМПОВАНУ МЕДИЧНУ СФЕРУ ПРИЙШЛИ ПРЕДСТАВНИКИ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ КОМПАНІЙ»

теплому МОЗівському кріслі й впроваджує медичну — язик не повертається сказати — реформу.

Але схоже, що статус в. о. нікого не бентежить: ні президента, ні прем'єра, ні ту ж так звану коаліцію. Усім абсолютно зручно. Торгуватися більше не потрібно. З якими потугами коаліціанти нарешті обрали омбудсмена, голову Нацбанку і керівника Рахункової палати! Цей політичний аукціон тривав кілька місяців... У випадку із Супрун усім можна перевести подих, та й не потрібно буде депутатам приймати удар за «реформування» сфери. Вона ж в. о., тож у разі чого запросто змо-

руслан Бортник нагадує, що спочатку Уляна Супрун була креатурою президента Петра Порошенка.

«Глава держави запропонував її кандидатуру під тиском західних партнерів, які хотіли, щоб у нашу закриту і корумповану медичну сферу прийшли представники транснаціональних фармацевтичних компаній. І ці компанії сьогодні підтримують Супрун, адже вона відкрила для них ринок і дуже спростила їм життя», — зазначає експерт.

За словами Руслана Бортника, якщо раніше Супрун була креатурою Порошенка, то нині вона вже користується заступництвом прем'єра

рони здоров'я. І розвинула дуже бурхливу діяльність. Наприклад, на своїй офіційній сторінці в «Фейсбуці» вона дає українцям всілякі поради. Про те, який антисептик більш ефективний, як кинути курити, як контролювати вміст солі в раціоні. Або розповідає про те, що протяг не загрожує здоровій людині. Це серйозно говорить в. о. міністра? І сумно, і смішно. І вже зовсім страшно, коли Супрун заявляє про неефективність, а тому і необов'язковість флюорографії. Здається, ця пані просто забула, що в Україні — епідемія туберкульозу.

Ну і звичайно ж, вона впроваджує «медичну реформу».

СУПРУН РОЗВИНУЛА БУРХЛИВУ ДІЯЛЬНІСТЬ. НАПРИКЛАД, У «ФЕЙСБУЦІ» ДАЄ УКРАЇНЦЯМ ПОРАДИ, ЯКИЙ АНТИСЕПТИК БІЛЬШ ЕФЕКТИВНИЙ, ЯК КИНУТИ КУРИТИ... АБО РОЗПОВІДАЄ ПРО ТЕ, ЩО ПРОТЯГ НЕ ЗАГРОЖУЄ ЗДОРОВІЙ ЛЮДИНІ. ЦЕ СЕРЬОЗНО ГОВОРІТЬ В. О. МІНІСТРА? І СУМНО, І СМІШНО. І ВЖЕ ЗОВСІМ СТРАШНО, КОЛИ СУПРУН ЗАЯВЛЯЄ ПРО НЕЕФЕКТИВНІСТЬ ФЛЮОРОГРАФІЇ. ЗДАЄТЬСЯ, ЦЯ ПАНІ ПРОСТО ЗАБУЛА, ЩО В УКРАЇНІ — ЕПІДЕМІЯ ТУБЕРКУЛЬОЗУ

Сьогодні більшість селянських родин змушені, як і за радянських часів, виживати завдяки присадибним ділянкам, виснажливій ручній праці в домашніх господарствах. А також завдяки тому, що надлишок продукції вони здають перекупникам. Від держави селяни не отримують жодної копійки на підтримку своїх господарств, адже вважаються не виробниками, а просто населенням. На пенсію більшість взагалі не розраховує.

Уряди, змінюючи один одного, так і не змогли досягти консенсусу щодо подальшого розвитку аграрного сектора. Все частіше чуємо твердження, що сільське господарство і самих селян врятує тільки початок купівлі/продажу земель сільськогосподарського призначення. Слухаємо обіцянки, що все відбуватиметься в правовому полі.

А що дасть селянину можливість купити чи продати землю? Він стане заможнішим? На якийсь час — можливо. Продавши свої паї, він отримає пару тисяч доларів і вже не матиме стимулу залишатися в селі, адже роботи там обмаль.

Гроші на купівлю навіть одного паю, скоріш за все, зможуть знайти не більше 1% селян. Аграрні ж корпорації, які й куплятимуть землю, не наймають великої кількості робітників.

Держава має допомагати селянам заробляти на своїй землі

Україні понад третину сільських дворів утримують дві корови і більше. Ще чверть мільйона відгодовують чотири свині і більше на рік. Якщо порахуємо господарства з таким самим рівнем концентрації бджолосімей, кіз та овець, птиці, з великими садками, ягідниками, баштанами та теплицями, то одержимо понад мільйон домогосподарств.

Статистика свідчить, що саме такі родини у середньому молодші на сім років порівняно з іншими. Вони також чисельніші за інші — 3,3 члена сім'ї порівняно з 2,4 у середньому.

Однак щоб ці сім'ї продавали більше продукції і ціна на ринку не падала, потрібен експорт. Внутрішній ринок у нас занадто вузький, а тому кожен новий відсоток додаткової пропозиції, якщо не продаватиметься за кордон, призводитиме до декількох відсо-

у спеціально пристосованому приміщенні. І що більша партія, що відповідальніший виробник, який дотримується узгодженого графіку поставок, що більша готовність підстрахувати при формуванні однорідної партії, тим більше шансів її продати за високу ціну.

Ті ж молочні переробні підприємства зацікавлені у придбанні саме великих партій молока в одному місці й готові сплачувати за це вищу ціну. Наприклад, у населення закупівельна ціна молока (на 15 жовтня 2017 року) складала приблизно 5660 грн за тонну молока (категорія — другий сорт), а в сільгоспідприємств — 9500 грн за тонну молока (категорія — перший сорт).

Перекупники, які їздять селами й збирають у населення молоко, овочі, фрукти, мають

Так що ж заважає справі? А те, що треба за щось цих корів купити, а також придбати доільний апарат, охолоджувач, трактор, насіння, добрива, засоби захисту, паливо, побудувати складські приміщення...

Ось тут і повинні прийти на допомогу різні програми підтримки, як це робиться в усіх розвинених країнах. Однак після прийняття Закону України 1067-VIII від 31.03.2016 «Про внесення змін до Закону України «Про фермерське господарство» щодо стимулювання створення та діяльності сімейних фермерських господарств» залишається проблема з ідентифікацією сімейних господарств.

Вже понад три роки ми намагаємось ідентифікувати в податковій площині громадян — членів сім'ї для створення сімейної ферми. Декілька розроблених законопроектів з тієї або іншої причини не були прийняті у Верховній Раді. Сьогодні колектив депутатів та експертів підготували законопроект №6490, який вводить сімейних фермерів у податкове поле (четверта група платників податків) і надає їм багато преференцій, низькі ставки, статус легального виробника, перспективу мати пенсію, соціальний захист, пряму підтримку. Також документ уможливіє проведення різного роду перевірок у сфері господарської діяльності до 1 січня 2028 року.

Це свотова практика. Щоб мати пільги й підтримку, треба бути в законодавчому полі, виконувати певні вимоги, особливо щодо безпечності й участі в соціально-пенсійних програмах.

Зараз усі політики напередодні виборів почнуть говорити про однакові правила гри для всіх господарств, зокрема малих. Однак вкотре наголошу: щоб ті, хто зараз поза грою, почали грати, їм спочатку треба допомогти вийти на поле, вдягнути у форму й навчити правилам гри. І поки мільйон сільських сімейних господарств не заграє на організованому ринку, не почне потужно розвиватися, «гри не буде», тобто ні конкуренція, ні ціна, ні рівень життя в селі ніколи не зростуть.

Вадим ІВЧЕНКО,
народний депутат

«Олійні» поправки знову на паузі

Здавалося б, після того як аграрії тимчасово заблокували автомагістралі в дев'яти областях України, вимагаючи розглянути й прийняти законопроект №7403-2, який повертає відшкодування ПДВ при експорті сої та ріпака, парламент нарешті почув людей.

У ВР пообіцяли розглянути законодавчу ініціативу на найближчому пленарному тижні. І справді, документ внесено в порядок денний під номером 7403-2. Але попри зусилля народних депутатів від «Батьківщини» та представників інших фракцій парламентська більшість не захотіла розглядати його як невідкладний. Тому голосування за законопроект знову відтерміноване.

Але на цьому гра не скінчилася. Комітет з питань податкової та митної політики, зробив дуже хитрий маневр: на своєму засіданні розглянув не зареєстрований належним чином у парламенті законопроект 7403-д. Цей документ вважається доопрацьованим, хоча щодо законодавчої ініціативи №7403-2 не було рішення про прийняття її в першому читанні, про відхилення чи про спрямування цього або альтернативних йому законопроектів на повторне друге читання. І податковий комітет зовсім не стурбований тим, що такі дії його представників грубо порушують парламентський регламент.

Але навіть це депутатам? За інформацією ГО «Всеукраїнська Аграрна Рада», цей законопроект пропонує зберегти відшкодування ПДВ лише для тих сільгоспвиробників, які самостійно експортують сою. Тобто цей документ у разі його прийняття спрацює лише на користь дуже великих підприємств, які можуть самостійно формувати корабельні партії сої на експорт. Малі й середні фермери залишаться за бортом державної підтримки.

Поки цей документ також не розглядався в сесійній залі. Проте є велика ймовірність його прийняття. Тому, напевне, аграрії знову мобілізують свої зусилля для захисту власних прав.

Нагадаємо: згідно зі змінами до Податкового кодексу, відшкодування експортного ПДВ для сої буде скасовано з 1 вересня 2018 року по 31 грудня 2021-го, а для ріпака — з 1 січня 2020-го по 31 грудня 2021 року. За оцінками експертів, збитки малих та середніх аграріїв у разі збереження «олійних» поправок у Податковий кодекс сягнуть 8 млрд грн. Зрештою, виробники будуть змушені скорочувати посіви цих культур.

Олекса ГОНСЬКИЙ

ВАДИМ ІВЧЕНКО: «ЗУПИНИТИ КАТАСТРОФІЧНЕ ЗУБОЖІННЯ СЕЛЯН — ТРЕТИНИ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ — МОЖНА ЛИШЕ ЧЕРЕЗ ПОВЕРНЕННЯ ЗНАЧНОЇ ЇХ ЧАСТИНИ ДО ГОСПОДАРЧОЇ АКТИВНОСТІ ТА ЧЕРЕЗ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХНІХ ГОСПОДАРСТВ ЗА ПРІОРИТЕТНОЇ ПІДТРИМКИ З БОКУ ДЕРЖАВИ»

Зупинити катастрофічне зубожіння селян — третини населення України — можна лише через повернення значної їх частини до господарчої активності та через підвищення ефективності їхніх господарств за пріоритетної підтримки з боку держави.

Селяни на своїй землі мають заробляти значно більші гроші за допомогою держави. Те, що домогосподарства в останні десятиріччя забезпечують половину валового виробництва галузі без неї, займаючись видами сільського господарства, які вимагають важкої ручної праці та особистої відповідальності, — тваринництвом, ягідництвом, бджільництвом, горіхівництвом та ін. — свідчить про те, що є від чого відштовхуватися і є що розвивати надалі.

Сьогодні, утримуючи шість корів і здаючи молоко, сім'я має на місяць близько 15 тисяч гривень. Більшість експертів сходяться у тому, що починаючи з 8–10 корів з'являється механізація, а дохідність справи в перерахунок на одну корову зростає. В

тків падіння ціни. Тому допомога держави повинна адресуватися не просто тому, хто малий і хоче укрупнитись, а тому, хто ще й дотримується певних критеріїв. Україна поступово інтегрується в Європу, впроваджує європейські стандарти щодо всієї продукції, в тому числі молочної. А отже, виробники теж повинні виконувати певні вимоги.

Цього не треба боятися. Якщо сім'я утримує одну-дві корови, вона в принципі не може дати продукцію певної якості, адже молоко, здоєне вручну у відро, завжди буде бактеріально забрудненим порівняно з молоком, отриманим на фермах, обладнаних доїльними апаратами, системою охолодження та іншим обладнанням.

Те саме стосується рослинницької продукції, ягід, фруктів, які мають бути не лише певного розміру, а й мати сертифікат відповідності, який гарантує, що вони вирощені без використання заборонених засобів стимулювання росту, засобів боротьби із шкідниками, запаковані у відповідну тару, зберігалися

перекривати свої витрати на логістику, тому вони дають за продукцію зовсім невисоку ціну, що робить одноосібне виробництво не вигідним.

Виходом із такої ситуації може бути об'єднання невеликих сімейних ферм у групи та кооперативи. Середньостатистична селянська родина, яка об'єднає кілька своїх паїв, уже матиме достатню базу для утримання такого невеликого господарства. А маючи сучасне обладнання, може розраховувати на стабільний прибуток за рахунок гарантованого збуту на переробне підприємство за хорошою ціною. З обладнанням і збутом це не кустарний одноосібний промисел, це бізнес! Також такий шлях розв'язує проблему працевлаштованості населення, до бюджету сплачуються податки, споживач отримує безпечну продукцію, а родина — хороший прибуток.

І це значно вигідніше, ніж просто здавати свої паї в оренду! Не кажучи вже про те, що таке господарювання принесе землі екологічну збалансованість.

Без Стивена Спілберга не було б Голлівуду. Ви можете уявити, щоб якийсь інший режисер зняв «Щелепи», «Індіану Джонса», «Парк юрського періоду», «Список Шиндлера», «Врятувати рядового Райана», «Злови мене, якщо зможеш», «Термінал», «Шпигунський міст»? Або що ці картини взагалі не були створені? Таке і в страшному сні побачити не можна.

Віртуальний оазис СПІЛБЕРГА

Але все ж і в цього майстра були невдалі роботи. Наприклад, останній фільм Спілберга «Секретне досьє» дуже неприємно здивував глядачів. Навіть Меріл Стріп і Том Хенкс не змогли врятувати стрічку... Можливо, гуру кінематографа стало тоскно, коли він занурився у світ брудної політики... Але, здається, постановник просто

жалюгідне життя в людей у недалекому майбутньому. Світ найбільше нагадує один великий смітник. І всі зневірені шукають порятунку в грі OASIS — величезному всесвітній віртуальній реальності, яку створив геніальний і ексцентричний Джеймс Холлідей.

Навколо бідність, сірість і нудьга, а в грі можна стати ким

Але все це дитячі пустощі. Справжні геймери ось уже кілька років намагаються розв'язати головоломку, яку залишив їм творець гри у своєму заповіті. Джеймс Холлідей сховав у OASIS цифрове пасхальне яйце. Той, хто знайде його, отримає в подарунок увесь віртуальний всесвіт! Але щоб знайти цей скарб, по-

ють Ейч (Ліна Вейт) і Артеміда (Олівія Кук). Це буде дивовижна подорож, сповнена небезпечних пригод. Глава корпорації Innovative Online Industries Нолан Сорренто (Бен Мендельсон) прагне отримати контроль над OASIS. І заради своєї мети він готовий на все!..

Велика частина фільму — анімація, тому що головна дія розгортається в OASIS. Це дивовижний світ, у якому все продумано до найдрібніших деталей і в який хочеться зануритися самому глядачеві. Ернест Клайн і Зак Пенн написали просто чудовий сценарій: квест вийшов захопливим, сентиментальним у хорошому значенні слова і повчальним. А які у фільмі алюзії... Є в ньому кілька моментів, від яких глядач просто у захваті. Наприклад, відсилання до «Сяйва» Стивена Кінга — це щось особливе!

А який тут гумор! Напевно, під час роботи самі сценаристи реготали до сліз. Схоже, розважався на знімальному

майданчику і режисер. Бо інакше він не зміг би створити такий ідеальний кінематографічний атракціон.

Фільм «Першому гравцеві приготуватися» дуже відрізняється від стрічок на подібну тему, яких знімають нині чимало. Перш за все тому, що окрім чудових візуальних ефектів тут є досить цікава історія. А це для Спілберга головне.

«Сподіваюся, в майбутньому кінематографісти, як і раніше, будуть зацікавлені в тому, щоб розповісти історії, а не просто створювати багато візуального шуму. Сподіваюся, що історії залишаться актуальними завжди, бо саме історії — основа нашої культури, і вони не будуть витіснені технологіями на другий план. І це сподіваюся, історії — це те, чим люди завжди будуть цікавитися найбільше», — розповів режисер в одному з інтерв'ю.

Спочатку прем'єра картини мала відбутися 15 грудня минулого року, але щоб уникнути конкуренції з наступною частиною «Зоряних воєн», дату виходу перенесли. Потім іще раз...

Насправді ж жодні «Зоряні війни» (в сучасному варіанті) і в підметки не годяться новому творінню Спілберга. Культурний режисер не паразитує на існуючих кінобрендах, а дарує глядачеві абсолютно новий кіновсесвіт. Ось що важливо!

До слова, фільм приречений на появу сиквела. От тільки наступні кілька років уже зайняті Джеймсом Кемероном: в 2020-му, 2021-му, 2024-му і 2025 році він нарешті презентує останні частини «Аватара». І тут справді складно вписатися і конкурувати.

У ФІЛЬМІ «ПЕРШОМУ ГРАВЦЕВІ ПРИГОТУВАТИСЯ» ОКРІМ ЧУДОВИХ ВІЗУАЛЬНИХ ЕФЕКТІВ Є ДОСИТЬ ЦІКАВА ІСТОРІЯ. А ЦЕ ДЛЯ СПІЛБЕРГА ГОЛОВНЕ

беріг сили для свого нового проекту — фільму «Першому гравцеві приготуватися», який нещодавно вийшов на великі екрани. До слова, стрічка знята за мотивами однойменного науково-фантастичного роману (2011) Ернеста Клайна.

Отже, 2045 рік... Ви навіть уявити не можете, яке

завгодно! Досить лише вибрати собі «правильний» аватар — красуні на мільйон доларів або ж крутого «качка». Все залежить лише від вашої фантазії. А ще тут можна робити все що заманеться. Наприклад, видертися на Еверест разом із Бетменом або з'їхати на лижах з єгипетських пірамід.

трібно розгадати три загадки і, відповідно, отримати три ключі. Поки навіть перший етап цього захопливого квесту нікому не вдалося пройти.

Можливо, яйце так ніхто і не знайшов би, якби до гри не долучився Вейд Воттс (Тай Шерідан), якого в OASIS звуть Парсіфаль. Йому допомага-

Якщо фільм «Першому гравцеві приготуватися» відразу закохав у себе глядача, то ще одна стрічка про віртуальні подорожі — «Злам часу» — відібрав мову, але не від захвату. Цей бездарний фільм не врятували навіть суперстари.

Згідно із сюжетом, видатний фізик Олександр Меррі (Кріс Пайн), який стверджує, що подорожі в просторі цілком реальні, шукає спосіб телепортуватися. Він не втрачає надії розв'язати це нелегке завдання, хоча оточуючі не настільки оптимістичні...

Утім, вчений так і не встиг нікому і нічого довести, тому що в таємничий спосіб зник. Що ж із ним сталося? Відповіді на це запитання ось уже кілька років шукають його дружина Кейт (Гугу Мбата-Роу), дочка Маргарет

«Злам часу»: порожнеча на «зеленому екрані»

(Сторм Рейд) і син Чарльз Уоллес (Деріс Маккейб). Вони перебрали багато варіантів, але відчувають, що Олександр вже не повернеться в їхнє життя, що б із ним не трапилося насправді.

Але одного разу перед Маргарет відкривається можливість відшукати батька, при цьому вона сама зможе переміститися у просторі. Допомогти їй три супутниці — місіс Тобто (Опра Вінфрі), місіс Щотут (Різ Візерспун) і місіс Хтотут (Мінді Калінг).

Запрошені зірки не змогли врятувати це вбоге кіно. До слова, вкрай неприємно здивувала Опра Вінфрі. На телебаченні неймовірно емоційна й розкута, тут вона ж млява й без-

емоційна. Ймовірно, всесвітньо відомою телеведуча розуміла, в яку халепу вплаталася.

А «Злам часу» — напевно, найбільш пустопорожній фільм серед тих, що вийшли на великі екрани за останні кілька років. І це незважаючи на те, що трейлери були вельми обнадійливими. Весь фільм знятий на «зеленому екрані» (хромакей). В принципі, це нині дуже поширений прийом. Але при перегляді «Зламу часу» той самий «зелений екран» не можуть «приховати» навіть недешева комп'ютерна графіка та спецефекти.

Сценарій (Дженніфер Лі, Мадлен Л'Енгл), режисура (Ава ДюВерней),

операторська робота (Тобіас Е. Шліслер) — все тут на найнижчому рівні. Тому, хто додивиться це жахливе муві до кінця, неодмінно треба вручити шоколадну медаль за мужність. Потрібно мати величезну витримку і терпіння, щоб протриматися хоча б хвилини тридцять екранного часу і не заснути. Втім, тим, хто страждає на безсоння, цей фільм буде дуже корисний.

Сторінку підготувала Євгенія ПРОРИВАЙ

Головний редактор — Анна СПІВАК, відповідальний секретар — Олексій СОКУР

Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26
Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080

Засновник та видавець: ТзОВ «Структура ІТ»
Тел.: (044) 359-04-54
e-mail: gazetavv@i.ua
Газету надруковано ТзОВ «Мега-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14

Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
Наклад 10 386 прим.
Передплатні індекси: 23115 (рос.), 49450 (укр.)

При використанні публікацій посилання на газету «ВВ» обов'язкове.
Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.